

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **V. V.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 11. 2015, č. j. 2 A 62/2015 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 27. 8. 2015, č. j. CPR-13397-6/ČJ-2015-930310-V242, žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Praha (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 28. 3. 2015, č. j. KRPA-162173-56/ČJ-2014-000022, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých dalších zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovena doba, po kterou nemůže vstoupit na území členských států Evropské unie v trvání šesti měsíců. Počátek této doby stanovil prvoinstanční orgán od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Lhůtu k vycestování z území České republiky určil do 20 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

Žalovaná v rozhodnutí o odvolání uvedla, že prvoinstanční orgán zjistil skutkové okolnosti bez důvodných pochybností, a doplnila, že žalobce se na území České republiky nacházel v období od 30. 3. 2014 do 24. 4. 2014 neoprávněně. Žalovaná připomněla, že při uložení správního vyhoštění není nutné zkoumat otázku zavinění. Dále doplnila,

že si žalobce byl vědom, že mu podáním žádosti o vydání víza za účelem strpení dne 27. 3. 2014 nevzniká oprávnění pobývat na území České republiky. Žalobci taktéž vytkla, že do České republiky přicestoval, přestože neměl platné vízum. Prvoinstanční orgán mu proto udělil výjezdní příkaz s platností do 27. 2. 2014 a protože žalobce ve stanovené lhůtě nevycestoval, byl mu udělen další výjezdní příkaz s platností do 29. 3. 2014. Žalobce nerespektoval ani lhůtu stanovenou druhým výjezdním příkazem a na území České republiky pobýval bez oprávnění, přičemž zde navíc nelegálně pracoval jako zedník. Podle žalované k legalizaci pobytu nepostačuje, že se žalobce dne 24. 4. 2015 dostavil na služebnu žalované, aby vyřešil své pobytové záležitosti prostřednictvím všeobecné žádosti. Žalobce měl Českou republiku opustit a vrátit se, až si vyřídí legální pobyt. Jeho vazby na Českou republiku jsou toliko ekonomického rázu a omluvou pro jeho jednání není ani tvrzení, že na Ukrajině nesežene práci a nemůže tudíž uživit rodinu. Žalovaná odmítla, že by žalobce měl silné podnikatelské vazby na Českou republiku, jak uvedl v návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby v řízení před Městským soudem v Praze vedeném pod sp. zn. 9 A 218/2013. Žalovaná konstatovala, že zásah do žalobcova práva na rodinný a soukromý život rozhodnutím o vyhoštění bude přiměřený okolnostem případu, neboť má v České republice jen ekonomické vazby a vyjma bratrance má všechny příbuzné na Ukrajině. Žalovaná dále odkázala na závazné stanovisko Ministerstva vnitra ze dne 26. 3. 2015, ev. č. ZS25713, i závazné stanovisko vydané ministrem vnitra ze dne 21. 7. 2014, č. j. MV-67941-2/OAM-2015, podle nichž je vycestování žalobce na Ukrajinu možné. Žalovaná připomněla, že je obsahem uvedených závazných stanovisek vázána, a proto z nich při posuzování případu žalobce vycházela. Žalovaná konstatovala, že prvoinstanční rozhodnutí je všech svých aspektech zákonné, tedy přiměřené všem okolnostem případu, a to včetně délky doby, během níž žalobce nemůže vstoupit na území členských států Evropské unie.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 20. 11. 2015, č. j. 2 A 62/2015 - 25, žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku uvedl, že žalovaná posoudila případ žalobce odpovídajícím způsobem a zjistila jak okolnosti v neprospěch, tak i ve prospěch žalobce. Rozhodnutí o správním vyhoštění podle soudu nepřiměřeně nezasahuje do práva žalobce na rodinný a soukromý život. Soud neshledal za nepřiměřený zásah ani tu skutečnost, že v důsledku správního vyhoštění nebude žalobce moci na území České republiky pracovat a žít tak svou rodinu. Soud vzal v potaz, že žalobce pobýval na území České republiky od roku 2006 legálně, avšak od 27. 11. 2013 se stal jeho pobyt neoprávněným. Z tohoto důvodu se ostatně žalobce dne 10. 12. 2013 vrátil na Ukrajinu. Na území České republiky následně vstoupil neoprávněně dne 28. 1. 2014 a dne 29. 1. 2014 mu byl vydán výjezdní příkaz s platností do 27. 2. 2014. Žalobce během stanovené lhůty nevycestoval, proto mu byl udělen nový výjezdní příkaz s platností do 29. 1. 2014. Dne 27. 3. 2014 žalobce požádal o udělení víza za účelem strpení. Přestože žalobce podal zmíněnou žádost, pobýval až do 24. 4. 2014 nelegálně, neboť podání uvedené žádosti nezaložilo žalobci fikci oprávněného pobytu ve smyslu § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Soud dále poukázal na tu skutečnost, že žalobce na území České republiky nemá žádné sociální, kulturní ani ekonomické vazby. Podle soudu žalobci nebrání ve vycestování ani žádné nepřekonatelné překážky v zemi původu, přičemž za překážku nelze považovat ani tvrzení stěžovatele, že na Ukrajině nesežene práci. Soud přihlédl zejména k tomu, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně v období od 27. 11. 2013 do 9. 12. 2013, dne 28. 1. 2014 a v období od 30. 3. 2014 do 24. 4. 2014. Rozhodnutí žalované je tak přiměřené okolnostem případu. Zároveň soud nepřisvědčil námitce, že by jednání žalobce mělo nižší míru společenské nebezpečnosti. Soud nepřisvědčil argumentu, že žalobce dobrovolně opustil území České republiky po vydání rozhodnutí o neudělení dlouhodobého povolení k pobytu (v právní moci dne 26. 11. 2013) dne 10. 12. 2013, s tím, že se žalobce stejně na území České republiky později nelegálně vrátil. Soud neshledal, že by žalovaná nerespektovala rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2014, č. j. 1 A 52/2014 - 24, a řádně neposoudila dopad správního vyhoštění do práva na soukromý a rodinný život žalobce. Soud nepřisvědčil žalobci,

pokračování

že své pobytové poměry dostatečně řešil tím, že se dne 24. 4. 2014 dostavil na služebnu žalované s všeobecnou žádostí o vyřešení pobytových záležitostí. Soud konstatoval, že správní orgány postupovaly správně, jestliže zahájily řízení o správním vyhoštění. Podle soudu jsou podkladová závazná stanoviska aktuální a zákonná a žalobci tedy na Ukrajině nehrozí po návratu žádné nebezpečí. Soud uzavřel, že rozhodnutí žalované je zákonné, reagující na námitky žalobce a není proto nepřezkoumatelné.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že soud nesprávně převzal nezákonnou a nepřezkoumatelnou argumentaci žalované a v důsledku toho se sám dopustil nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti. Soud vadně vyhodnotil žalobní námitku, že správní orgány nedostatečně zjistily všechny okolnosti případu, protože se vůbec nezabývaly skutečnostmi ve prospěch stěžovatele. V důsledku toho porušily zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Stěžovatel poukázal na neaktuálnost závazného stanoviska k možnosti vycestování a soudu vytkl, že shledal tuto námitku nedůvodnou. Doba, po kterou nemůže stěžovatel vstoupit na území členských států Evropské unie, je zjevně excesivní a nezohledňuje okolnosti případu, zejména pak dlouhý legální pobyt stěžovatele a jeho integraci do společnosti. Podle stěžovatele správní orgány nerespektovaly závazný právní názor uvedený v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2014, č. j. 1 A 53/2014 - 24, jímž soud zrušil předchozí rozhodnutí žalované o správním vyhoštění stěžovatele. V posledně uvedeném rozsudku soud zavázal žalovanou, aby se zabývala přiměřeností zásahu správního vyhoštění do práva stěžovatele na rodinný a soukromý život. Přesto tuto otázku správní orgány odpovídajícím způsobem nevyřadily a nerespektovaly názor soudu, že jednání stěžovatele lze jen stěží považovat za úmyslné protiprávní jednání. Navíc soud správní orgány upozornil na to, že se mají zaměřit zejména na důvody jednání stěžovatele, které jej do situace nelegálního pobytu dovedly, což však neučinily. Stěžovatel navíc z posledně uvedeného rozsudku dovodil, že jeho jednání není natolik závažné, aby za něj správní orgány uložily správní vyhoštění. Správní orgány přesto uložily správní vyhoštění, které není přiměřené okolnostem případu a navíc je v rozporu s dříve přijatým právním názorem soudu. Soud proto stěžovatel vytkl, že se v novém řízení od svého právního názoru odchýlil, aniž by to jakkoliv zdůvodnil. Nastíněným postupem soud porušil právo na spravedlivý proces, neboť napadený rozsudek je překvapivý a nepředvídatelný a navíc tedy vydaný v rozporu se zásadou legitimního očekávání.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na svém právním názoru a uvedla, že své rozhodnutí i rozsudek Městského soudu považuje za zákonné a navrhla Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnost zamítl.

Kasační stížnosti Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 14. 1. 2016, č. j. 4 Azs 288/2015 – 25, přiznal odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil obecné námitce stěžovatele, že rozhodnutí žalované i napadený rozsudek jsou nepřezkoumatelné. Rozhodnutí žalované i napadený rozsudek obsahují

důvody, které vedly k vydání rozsudku, a proto Nejvyšší správní soud neshledal rozhodnutí žalované a napadený rozsudek nepřezkoumatelnými. Nadto Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkové okolnosti případu. Z odůvodnění jejího rozhodnutí plyne, že se případem detailně zabývala a posoudila všechny okolnosti případu. Žalovaná zjistila i skutečnosti, které byly ve prospěch stěžovatele, a následně je ve svých úvahách zhodnotila.

Nejvyšší správní soud považuje závazné stanovisko vydané ministrem vnitra ze dne 21. 7. 2014, č. j. MV-67941-2/OAM-2015, za zákonné. Toto stanovisko vychází z aktuálních informací a výslovně uvádí, že vycestování stěžovatele je možné, neboť mu v zemi původu nehrozí nebezpečí. Nejvyšší správní soud se posouzení aktuální bezpečnostní situace na Zakarpatské Ukrajině věnoval v řadě svých rozsudků (např. rozsudek ze dne 18. 12. 2015, č. j. 4 Azs 240/2015 - 45, dostupný na: www.nssoud.cz) a v nyní projednávané věci nemá důvodu se od zaujatého názoru odchýlit. Stěžovatel pochází ze Zakarpatské Ukrajiny, kde v současnosti neprobíhá ozbrojený konflikt, a tudíž zde stěžovateli nehrozí bezprostřední ohrožení života. Ostatně sám stěžovatel v průběhu řízení o správním vyhoštění ani netvrdil, že by mu po návratu na Ukrajinu hrozilo bezprostřední nebezpečí a uváděl toliko, že po návratu na Ukrajinu nesežene práci a nebude schopen uživit rodinu. Podle Nejvyššího správního soudu však ani případné ekonomické problémy stěžovatele po návratu na Ukrajinu nelze považovat za natolik závažné, aby zamezily jeho vycestování.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí s námitkou, že je správní vyhoštění nepřiměřené okolnostem případu a nepřiměřeně zasahuje do práva stěžovatele na rodinný a soukromý život. Stěžovatel uvedl v průběhu řízení o správním vyhoštění, že nemá na území České republiky, kromě bratrance, žádné příbuzné. Jeho manželka i dcera žijí na Ukrajině v rodinném domě. Stěžovatel má tedy rodinné vazby především na Ukrajině. Stěžovatel sice na území České republiky pobýval již od roku 2006 a byl zde i výdělečně činný a jeho vazby na Českou republiku jsou zejména ekonomického rázu. Lze připustit, že stěžovatel po návratu na Ukrajinu může mít obtíže získat práci, přesto toto riziko, a jeho případné důsledky nejsou natolik závažné, aby správní vyhoštění nepřiměřeným způsobem zasáhlo do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život. Stěžovatel přehlíží tu skutečnost, že vydání rozhodnutí o správním vyhoštění mohl sám předejít tím, že by dobrovolně ve lhůtě stanovené výjezdními příkazy opustil území České republiky. Žalovaná totiž stěžovateli udělila celkem dva výjezdní příkazy, první s platností do 27. 2. 2014, a protože stěžovatel ve stanovené lhůtě Českou republiku neopustil, uložila mu žalovaná druhý výjezdní příkaz s platností do 29. 3. 2014. Stěžovatel sice podal dne 27. 3. 2014 žádost o vízum za účelem strpění, nicméně mu v této souvislosti nevznikla fikce oprávněného pobytu, jak namítal v kasační stížnosti. Od 30. 3. 2014 tak byl pobyt stěžovatele na území České republiky neoprávněný. Jak správně upozornil Městský soud v Praze, stěžovatel neoprávněně pobýval na území České republiky i v období od 27. 11. 2013 do 9. 12. 2013 a dne 28. 1. 2014. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani to, že se stěžovatel dne 24. 4. 2014 sám dobrovolně dostavil na služebnu žalované za účelem vyřízení svých pobytových záležitostí. Přestože stěžovatel měl snahu své pobytové záležitosti vyřešit, když nejprve dne 27. 3. 2014 podal žádost o udělení víza za účelem strpění a následně se sám dne 24. 4. 2014 dobrovolně dostavil na služebnu žalované, nelze přehlížet zejména tu okolnost, že mu dříve byly uloženy dva výjezdní příkazy, které vědomě ignoroval a území České republiky neopustil. Uložení správního vyhoštění v situaci, kdy stěžovatel předchozí výjezdní příkazy ignoroval, bylo v dané situaci odpovídající reakcí žalované na chování stěžovatele. Nejvyšší správní soud připouští, že žalovaná při úvaze o délce doby, během níž nemůže stěžovatel vstoupit na území členských států Evropské unie, mohla více přihlídnout k aktivní snaze stěžovatele o vyřešení pobytových záležitostí, zejména k tomu, že se na služebnu žalované dostavil dobrovolně, případně že dne 27. 3. 2014 podal žádost o vízum za účelem strpění. Nejvyšší správní soud však nedospěl k závěru, že by délka,

pokračování

během níž nemůže stěžovatel vstoupit na území členských států Evropské unie, byla excesivní, neboť byla udělena v 1/6 maximální zákonem stanovené délky.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že žalovaná respektovala závazný právní názor uvedený v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2014, č. j. 1 A 53/2014 - 24. Z uvedeného rozsudku plyne, že žalovaná byla povinna zhodnotit přiměřenost uloženého správního vyhoštění z hlediska jeho zásahu do práva stěžovatele na rodinný a soukromý život. Žalovaná výslovně tuto otázku vypořádala a dospěla k závěru, že správní vyhoštění i jeho délka jsou přiměřené okolnostem případu. Této otázce se Nejvyšší správní soud věnoval výše a nedospěl k závěru, že by při ukládání správního vyhoštění nebyl dostatečně vyhodnocen zásah správního vyhoštění do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život. Proto tedy nepochybil ani Městský soud v Praze, pokud žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl. Podle Nejvyššího správního soudu z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2014, č. j. 1 A 53/2014 - 24, neplyne závěr, že by v něm soud žalovanou zavázal právním názorem, jenž by v novém řízení před žalovanou vylučoval uložení správního vyhoštění. Soud původní rozhodnutí žalované zrušil pro absenci posouzení dopadů správního vyhoštění do práva stěžovatele na rodinný a soukromý život. Proto se soud, v situaci, kdy žalovaná v novém rozhodnutí dopady správního vyhoštění do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život posoudila, od původního právního názoru neodchýlil a věc posoudil v souladu s ním. Kasační stížností napadený rozsudek proto není překvapivý, ani nepředvídatelný. Námitka porušení práva na spravedlivý proces je tudíž lichá. Jelikož z obsahu rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2014, č. j. 1 A 53/2014 - 24, nevyplývá závazný právní názor, že by žalovaná nemohla stěžovateli správní vyhoštění uložit, nemohlo proto stěžovateli vzniknout ani legitimní očekávání, že mu žalovaná správní vyhoštění neuloží.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu